

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

Příloha

k usnesení vlády
ze dne 22. srpna 2012 č. 608

Stanovisko

**vlády k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 128/2000 Sb.,
o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 129/2000 Sb.,
o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 131/2000 Sb.,
o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů
(sněmovní tisk č. 757)**

Vláda na jednání své schůze dne 22. srpna 2012 projednala a posoudila návrh zákona, kterým se mění zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 757), a zaujala k tomuto návrhu dále uvedené stanovisko.

1. Vláda oceňuje snahu, která směřuje ke zvýšení transparentnosti veřejné správy ve vztahu k občanům a s tímto záměrem se do jisté míry i ztotožňuje, nicméně v podobě, ve které byl návrh zákona předložen, s ním nemůže vyslovit souhlas. Jedním z hlavních důvodů je skutečnost, že právní úprava pořizování a zveřejňování obrazového nebo zvukového záznamu z jednání zastupitelstva obce, kraje nebo hlavního města Prahy je obsažena v návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, který zpracovalo a předložilo vládě Ministerstvo vnitra. V tomto návrhu je zmíněný institut upraven mnohem komplexněji a zejména způsobem, který je ústavně-právně konformní, a u kterého je předpoklad, že nebude v budoucnu vyvolávat aplikační problémy. Vláda současně konstatuje, že uvedený návrh zákona v plném rozsahu vychází z jí schválené Strategie vlády v boji proti korupci na období let 2011 a 2012.

2. Vláda dále upozorňuje zejména na to, že předložený návrh zákona opomíjí odlišný právní režim zasedání zastupitelstva a schůze rady z hlediska přístupu veřejnosti. Zatímco zasedání zastupitelstva obce je podle § 93 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb. veřejné (obdobně je tomu i v případě zasedání zastupitelstva kraje podle § 42 odst. 1 zákona č. 129/2000 Sb. a zastupitelstva hlavního města Prahy podle § 60 odst. 4 zákona č. 131/2000 Sb.), podle ustanovení § 101 téhož zákona je schůze rady obce neveřejná, přičemž zákon č. 129/2000 Sb. a zákon č. 131/2000 Sb. obsahují v případě rady kraje a rady hlavního města Prahy shodnou právní úpravu. Ačkoliv tedy zákon o obcích ani další dotčené právní předpisy přímo neupravují otázku pořizování

zvukových ani obrazových záznamů ze zasedání zastupitelstva, současně platí, že za stávající právní úpravy je zasedání zastupitelstva vždy veřejné. Odlišně je pak třeba vnímat úpravu u schůze rady, která je, jak již bylo uvedeno výše, neveřejná a zavedení navrhované právní úpravy by si proto vyžádalo další úpravy v dotčených právních předpisech, které by musely změnit celou stávající koncepci konání schůze rady. Návrh však tyto skutečnosti nijak neřeší a navržená úprava je tak vnitřně rozporná.

3. Vláda též konstatuje, že předložený návrh zákona podmiňuje pořizování záznamu z jednání zastupitelstva nebo rady územního samosprávného celku souhlasem tohoto orgánu, aniž by však upravoval podrobnosti o tom, kdo může pořízení takového záznamu navrhnout. Navíc, podrobnosti o pořizování a zveřejňování záznamů si samosprávný celek může stanovit sám i bez výslovné úpravy, návrh je tedy podle názoru vlády ve vztahu k tomuto institutu nadbytečný.

4. Vláda dále poukazuje na skutečnost, že pokud si záznam z jednání zastupitelstva pořizují osoby odlišné od členů zastupitelstva „pro svoji potřebu“, pak podle platné právní úpravy nepotřebují souhlasu nahrávaných ani zastupitelstva, neboť se nejedná o pořizování záznamů projevů osobní povahy, k němuž by bylo podle § 12 občanského zákoníku třeba souhlasu zaznamenávaných, přičemž zastupitelstvo může pořizování záznamu zabránit, jen pokud tím dotčená osoba ruší zasedání. V této souvislosti lze odkázat na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 13. března 2012, sp. zn. 8 A 316/2011. Vychází-li předložený návrh zákona z předpokladu, že bude nutné, aby zastupitelstvo povolovalo pořizování záznamu i ve vztahu k třetím osobám, dochází tím ke zhoršení stávajícího postavení veřejnosti při zasedání zastupitelstva, což je podle názoru vlády v rozporu se Strategií v boji proti korupci na období let 2011 a 2012, která naopak předpokládá posílení transparentnosti rozhodovacích procesů samosprávy.

5. Vláda zároveň z legislativního hlediska upozorňuje na to, že navrhovaná konstrukce předmětných ustanovení založená na formulaci „může svým usnesením povolit“ není zcela dostačující, přičemž s ohledem na ústavní zásadu, podle které „každý může činit, co není zákonem zakázáno“, by podle názoru vlády bylo mnohem vhodnější, aby zákon případně obsahoval pro určité situace výslovný zákaz pořizování a zveřejňování záznamů, přičemž výjimku z takového zákazu by pak povolovaly svými usnesením zastupitelstvo či rada.

6. Předložený návrh zákona stanoví, že podrobnosti o pořizování a zveřejňování záznamu stanoví jednací řád zastupitelstva. V této souvislosti vláda podotýká, že jednací řád vydávaný zastupitelstvem je předpisem vnitřním, který může upravovat toliko podrobnosti o jednání zastupitelstva, a nikoliv právním předpisem, kterým by byly povinny se řídit i třetí osoby.

7. Dále vláda upozorňuje na to, že s vydáváním jednacích řádů rady, v nichž by podle návrhu měly být upraveny podrobnosti o pořizování a zveřejňování záznamu z jednání rady, počítá pouze obecní zřízení, zatímco zákon o hlavním městě Praze a krajské zřízení institut jednacího řádu rady neznají, což by bylo zapotřebí v této souvislosti doplnit.